

Laki

poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 15 b §, sellaisena kuin se on laeissa 873/2011 ja 740/2018, sekä
lisätään lakiin uusi 15 k—15 m § seuraavasti:

15 k §

Poliisin reservi

Poliisilla on reservipoliiseista koostuva *reservi*, joka muodostuu poliisialan ammattikorkeakoulututkintoa suorittavista opiskelijoista sekä poliisikoulutuksen saaneista henkilöistä, jotka eivät työskentele poliisina.

Reservi voidaan ottaa käyttöön 3 momentissa tarkoitetuissa normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa, valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa tai puolustustilalaissa (1083/1991) tarkoitettussa puolustustilassa, jos se on välttämätöntä poliisin voimavarojen turvaamiseksi kaikissa tilanteissa. Valtioneuvoston yleisistunto tekee päätöksen reservin käyttöönotosta ja käytön päättämisestä. Poliisihallitus antaa määräyksen poliisin reservin käyttöönottoon liittyvistä rekisterinpitoa, koulutustarpeiden arviointia, koulutusvastuiden jakautumista sekä varustusta ja kalustoa koskevista seikoista.

Normaaliolojen vakavilla häiriötilanteilla tarkoitetaan sellaisia poikkeuksellisia ja tilapäisiä tilanteita, joissa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ei ole mahdollista poliisin olemassa olevin voimavaroin. Normaaliolojen vakava häiriötilanne on:

- 1) yhteiskunnan rakenteisiin tai laajoihin ihmisjoukkoihin kohdistettu terroristinen teko, sen välitön uhka tai muu sisäistä turvallisuutta vakavasti vaarantava rikollinen toiminta;
- 2) yleistä järjestystä ja turvallisuutta vakavasti vaarantava laaja-alainen häiriötilanne;
- 3) kriittiseen infrastruktuuriin, tietojärjestelmiin tai tietoverkkoihin kohdistuva laaja-alainen tai vakava häiriötilanne;
- 4) laajamittainen maahantulo, painostaminen maahantulijoita ohjaamalla tai muu rajaturvallisuuteen kohdistuva vakava häiriötilanne;
- 5) sotilaallisen voiman käyttö, sen välitön uhka taikka muu vakava painostamistilanne;
- 6) muu vaikutuksiltaan 1—5 kohtaan rinnastuva vakava häiriötilanne.

Poliisi pitää rekisteriä reservin hallinnoimiseksi. Poliisihallitus toimii rekisterinpitäjänä. Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi ilmoittautua rekisteriin. Tällöin rekisteriin kirjataan henkilön nimi, henkilön yksilöimiseksi tarvittava henkilötunnus, yhteystiedot ja ammatillinen erityisosaaminen. Ilmoittautuminen voidaan peruuttaa henkilön omalla ilmoituksella. Ilmoittautumisen voimassaolo tarkastetaan vuosittain.

15 l §

Koulutus

Reservipoliisiksi voidaan nimittää henkilö, joka on suorittanut Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain (1164/2013) 24 §:ssä tarkoitettua poliisialan ammattikorkeakoulututkinnon tai

HE 16/2026 vp
HaVM 6/2026 vp
EV 51/2026 vp

aikaisemmin voimassa olleen lainsäädännön mukaisen poliisin perustutkinnon tai poliisimiehistön virkatutkinnon tai on suorittanut poliisialan ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvissa opinnoissa perus- ja ihmisoikeuksia, poliisin tehtäviä ja toimivaltuuksia sekä operatiivisen toiminnan perusteita koskevat kokonaisuudet. Tällaisen koulutuksen laajuus on vähintään 45 opintopistettä.

Reservipoliisin oikeudesta kantaa ja käyttää voimankäyttövälineitä säädetään poliisilain 9 luvun 10 §:n 2 momentin nojalla annetuissa säännöksissä.

Poliisihallitus varmistaa reservipoliisin osaamisen ajantasaisuuden 1 ja 2 momentin mukaisesti toteutettavalla koulutuksella ja vuosittaisella täydennyskoulutuksella.

15 m §

Nimittäminen, tehtävät ja toimivaltuudet

Päätöksen poliisilaitoksen reservipoliisin tehtävään nimittämisestä tekee poliisilaitoksen päällikkö. Poliisin ammattikorkeakoulututkintoa suorittava henkilö voidaan nimittää reservipoliisiksi vain sellaisia toimivaltuuksia edellyttävään tehtävään, johon hänellä on riittävä koulutus. Reservipoliisi nimitetään poliisin määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Reservipoliisilla on oikeus käyttää poliisin toimivaltuuksia normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa, poikkeusoloissa ja puolustustilassa poliisilain 1 luvun 1 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. Poliisin ammattikorkeakoulututkintoa suorittavan reservipoliisin toimivaltuuksia käytetään virkaan tai määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetyn poliisimiehen välittömässä valvonnassa ja reaaliaikaisella johdolla.

Reservipoliisin oikeudesta voimakeinojen käyttöön säädetään poliisilain 2 luvun 17—20 §:ssä. Reservipoliisille sallitut voimankäyttövälineet ovat ampuma-aselain (1/1998) 2 §:ssä tarkoitettu ampuma-ase ja mainitun lain 11 §:ssä tarkoitettu kaasusumutin, käsiraudat, enintään 70 senttimetriä pitkä patukka ja teleskooppipatukka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027.

Helsingissä 22.5.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Sisäministeri Mari Rantanen